

Oled sa **GEENIUS**, **RIKAS** või **PRO**? [Vali sobiv tellimus siit.](#)

EESTI LOODUS

Jalgpall, olümpiamängud ja tennis – kuidas vähendada suurturniiride keskkonnamõju?

Keskkonnaministeerium ja KIK

21. juuli 2021 kell 09:14

Väga paljudel spordiühingutel ja -klubidel puudub endiselt läbimõeldud keskkonnastrateegia. Shutterstock

Mastaapsed spordivõistlused nagu äsja lõppenud jalgpalli Euroopa meistrivõistlused ning peatselt algavad XXXII olümpiamängud toovad kokku tohutul hulgal erinevatest riikidest ja maailmajagudest pärit spordihuvilisi, seda nii televiisori vahendusel kui võistluste põhisündmuspaigal – staadionil – kohapeal.

Et selliste massürituste korraldamine kulutab suures koguses energiat, tekitab prügi ja suurendab seeläbi staadionite ökoloogilist jalajälge, kerkib aina olulisemaks küsimus: kas midagi annaks teha teisiti, et meid ümbritsev keskkond seeläbi vähem kannataks?

Keskkonnastrateegia puudub

Euroopa Liit on seadnud kliimaeesmärgiks vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguste hulka 55% võrra. Euroopa Komisjon on töötanud välja ka [Euroopa kliimapakti](#), mille eesmärgiks on kaasata kodanikke ja kogukondi kliima- ja keskkonnameetmete rakendamisse. Siin on oma tähtis roll mängida kõikidel eluvaldkondadel ja sektoritel, sealhulgas spordil.

Et väga paljudel spordiühingutel ja -klubidel puudub endiselt läbimõeldud keskkonnastrateegia, on olukord selles valdkonnas seda tõsisem: näiteks tekib ainuüksi ühe kolmetunnise jalgpallimatši pidamisest keskkonnakahju, mis on võrreldav mõne keskmises suuruses Euroopa linna omaga.

Spordivõistluse korraldamine kätkeb endas erinevaid suurürituse korraldamisega seotud problemaatilisi punkte: lisaks sellele, et väga suur hulk inimesi reisib põhisündmuspaigale kohapeale, tarbitakse võistlusel ka erinevaid sööke ja jooke – viimase tõttu tekib staadionil ja selle ümbruses tohutul hulgal plastprügi.

Samuti kulub väga palju energiat sellele, et staadionit korralikult valgustada ning käimasoleva võistluse ülekannet üle kogu maailma näidata.

Juhend võistluste korraldamiseks

Niisiis on erinevaid osapooli ja detaile väga palju, alustades sportlaste ja nende meeskondadega, lõpetades korraldajate ja fännidega. Ent kuidas ühe suurturniiri keskkonnajalajälge vähendada? Siin astub muuhulgas mängu Euroopa Liidu rahastatav [LIFE programm](#), mis seisab keskkonna väärtustamise ja teadlikkuse eest.

Spordivõistluste keskkonnajalajälje vähendamise eesmärgil asus [LIFE Tackle](#) sellele probleemile lahendusi otsima. Et tänavune EURO turniir leidis aset 11 suurel jalgpallistaadionil üle kogu Euroopa, oli väljakutse seda keerulisem. Seetõttu käisid programmi eestvedajad regulaarselt staadioneid külastamas, et aidata kaasa turniiri keskkonnasäästlikumaks muutmisele.

Just staadionite ja spordiürituste keskkonnamõju silmas pidades töötati välja [põhjalik juhend](#), mille abil vähendada samm-sammult spordivõistluste korraldamisest tingitud ökoloogilist jalajälge. Nii kätkeb juhend nii ürituse korraldamist, toidu ja joogi müüki, energia- ja jäätmepoliitikat ning sisaldab näiteks majutusega seotud häid näiteid ja soovitusi.

Juhendis on välja toodud palju edukaid näiteid lähiminevikus korraldatud spordivõistlustelt, kus keskkonnasäästlik lähenemine on ürituse korraldamist positiivselt mõjutanud.

Heaks näiteks on jalgpalli Euroopa meistrivõistluste finaali võõrustanud Wembley staadion, mis lülitus juba 2019. aastal üle 100% taastuvale elektrile, ühtlasi vahetati vanad prožektorid keskkonnasäästlike LED-prožektorite vastu ning vähendati seeläbi energiatarbimist umbes 40%.

Sama olulist rolli mängib ka fännidele suunatud teavituskampaania – kogu EURO jalgpalliturniiri vältel kandsid pallipoisid LIFE Tackle veste ühes keskkonnasäästlikkust levitavate sõnumitega, samuti oli informatsiooni materjalide ringlussevõtt ja keskkonnasõbralikkusest kajastatud staadionile paigaldatud ekraanidel ja soetatud piletitel.

Algab väikestest asjadest

Et suured unistused saaksid teoks, tuleb alustada väiksemate eesmärkide täitmisest. Lisaks EURO turniirile lähenevad ka tänavu toimuvad Tokyo olümpiamängud keskkonnasäästlikkusele veidi teisest vaatenurgast kui tavaliselt. Niiviisi sai alguse Tokyo 2020 võidumetalite projekt, mille eesmärk on vähendada elektri ja elektroonikaseadmete kogust.

Et pea iga elektroonikaseade sisaldab tänapäeval väikeses koguses just kuldmedalite valmistamiseks vajaminevaid metalle, sealhulgas kulda, kogutakse XXXII olümpiamängude võidumetalite valmistamiseks vajalik metall kokku elektroonikaseadmete, sealhulgas näiteks mobiiltelefonide, mille annetasid projektile kohalikud inimesed, ümbertöötlemise käigus. Projekti eesmärgiks on tagada, et see kuld, mida kasutatakse võidumetalites, oleks 100% taaskasutatud.

Keskkonnasõbralikum ürituskorraldus

Et [LIFE Tackle](#) projektimeskonna poolt välja töötatud [juhendit](#) saab rakendada igas riigis ja maailmajaos asuval staadionil, oleks ka Eesti spordiväljakute ökoloogilist jalajälge võimalik vajalike meetmete rakendamise abil vähendada. Ent võimalusi, kuidas erinevaid suurüritusi keskkonnasäästlikumalt korraldada, on veelgi.

Nimelt avaneb 16. augustil Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) keskkonnaprogrammi ringmajanduse voor, kus on võimalus taotleda muu hulgas toetust jäätmetekke vältimiseks ning toodete või tootekomponentide korduskasutuseks. Jäätmetekke vältimine ei tähenda vaid jäätmete liigiti kogumist – projekti tegevuse tulemusel peavad jäätmete kogused päriselt vähenema.

Varasemalt on KIK toetanud Viljandi pärimusmuusika festivali ja I Land Sound elamusfestivali korraldamist. Seega on võimalik taotleda toetust erinevate ürituste ja festivalide läbiviimiseks, mille käigus aidatakse jäätmeteket vältida ning suunatakse tooted või tootekomponendid korduskasutusse.

Sobivat platvormi keskkonnasäästlikumaks ürituskorralduseks pakub ka Euroopa Liidu [LIFE programm](#), mille abil on võimalik teoks teha suure mõjuga ettevõtmised, milleks Eestil siseriiklikke vahendeid alati ei jätku. Et uued taotlusvoorud kliima ja keskkonnaga seotud projektidele on juba avanenud, siis 7. septembril leiab aset ka LIFE programmi veebipõhine infopäev, mille kohta leiab peagi infot ka [LIFE Eesti kodulehelt](#).

Enne taotluse esitamist tasub kindlasti tutvuda ka [LIFE programmi esitatud taotluste tagasiside analüüsiga](#), et selgitada välja põhilised vead ja kitsaskohad ning saada ülevaade ka esitatud taotluste tugevatest kohtadest.

Artikli kirjutamist on rahastatud projektist “LIFE programmist teadlikkuse suurendamine ja projektitaotluste kvaliteedi parandamine 2”, mida rahastab Euroopa Liidu liikmesriikide keskkonnaprojektide kaasrahastamise programm LIFE.

Märksõnad: [keskkond](#), [keskkonnaministeerium](#), [kik](#), [LIFE](#)

SAMAL TEEMAL

[Kasvav sademete hulk põhjustab Eesti linnades paksu pahandust. Ent millised on lahendused?](#)

[Eestil ja Soomel lasub vastutus lendorava säilimise eest kogu Euroopa Liidus](#)

[Eestlane armastab loodust, ent kuidas parandada tema loodusteadlikkust?](#)

[Jaga Facebookis](#)

[Saada e-kirjaga](#)

[Jaga Twitteris](#)

[Jaga LinkedInis](#)

[Kommenteeri](#)

Loed AwaRaEst LIFE blogi, kus tutvustame, mida LIFE programmi projektide abil Eesti looduse ja keskkonna heaks tehtud on ning mida plaanime tulevikus ellu viia.

[Vaata kõiki artikleid](#)

POPULAARSED LOOD

UUDIS

[Aasta puitehitise tiitli võitis Tamme talukompleks Muhumaal](#)

ROHETEHNOLOOGIA

[Islandil avati maailma suurim õhust süsinikku imev masinajaam](#)

MAKEITNEUTRALI BLOGI

[5 nippi, kuidas hoida oma digitaalset jalajälge võimalikult väiksena](#)

UUDIS

[SÄÄSTLIK TEHNOLOOGIA: Eesti inseneri leiutis aitab eraldada vanadest arvutiosadest väärtuslikud metallid](#)

VIIMATI LISATUD

[Koda: kliimaeesmärgid võivad viia kodumaise toidutootmise vähenemiseni](#)

26. oktoober 2021 kell 09:07

[Teadlased uurisid loodussõbralikumaid põlevkivi töötlemise võimalusi](#)

26. oktoober 2021 kell 09:05

[5 nippi, kuidas hoida oma digitaalset jalajälge võimalikult väiksena](#)

25. oktoober 2021 kell 14:46

[SÄÄSTLIK TEHNOLOOGIA: Eesti inseneri leiutis aitab eraldada vanadest arvutiosadest väärtuslikud metallid](#)

25. oktoober 2021 kell 11:08

[MÄRGATUD: Eestis tegevust alustanud moekaubanduse platvorm jääb silma mitmel põhjusel](#)

25. oktoober 2021 kell 10:54

[Aasta puitehitise tiitli võitis Tamme talukompleks Muhumaal](#)

25. oktoober 2021 kell 10:19

[Vaata kõiki artikleid](#)

SISUTURUNDUS

SISUTURUNDUS

Kui suudad kõiki neid soovitusi järgida, siis magad öösel nagu nott!

SISUTURUNDUS

5 parimat närvikõdi pakkuvat mängu Nintendo Switch'ile

SISUTURUNDUS

Ära vali looduskosmeetikat oletuste, vaid faktide põhjal

SISUTURUNDUS

RiiSaikel – pood, mis pakub rohkelt stiiliinspiratsiooni ja teeb su õnnelikuks!

POPULAARSED LOOD MUJAL GEENIUSES

AUTO24 BLOGI

Päeva kuulutus: soomustatud BMW 540, mis on märkimisväärselt silmatorkamatu

KODU • REMONT&EHITUS

Rubriiki toetab **Bigbank**

Aasta puitehitise tiitli võitis huvitav talukompleks Muhus

AUTO • KASUTATUD AUTO

Rubriiki toetab **auto24 laen**

Kasutatud Škoda Octavia: palju töökindlam kui eelmine põlvkond, aga paar tüüpviga ähvardavad ikkagi

DIGI • ANDROID

Uued Google'i Pixel telefonid püüdlevad tippklassi ning on enneolematult soodsa hinnaga

Palgavõrdlus: kui suurt töötasu pakutakse populaarsetel ametitel?

Tänasest saab märkida Läti tanklaketi aktsiaid

DIKTOR • UUDIS

Filmivõtetel surmavalt lõppenud tulistamise kohta avaldati uusi detaile

DIKTOR • TELE

Arvustus: „Pühapäev Sirjega“ pressib end juba täidetud tühimikku

ÄRA JÄÄ ILMA PÄEVA PÕNEVAMATEST LUGUDEST

Telli Geeniusse uudiskiri

Saadame sulle igal argipäeval ülevaate olulisematest Geeniusse teemadest.

 geeniusmedia

Geenius Meedia OÜ
Ahtri 6, 10151 Tallinn
Tel 660 9797
geenius@geenius.ee

[Üldised kasutustingimused](#) • [Andmekaitsetingimused](#) • [Ettevõttest](#)

© Geenius Meedia OÜ, 2021.

Portaalid

[Geenius](#)
[Auto](#)
[Digi](#)
[DigiPRO](#)
[Diktor](#)
[Kodu](#)
[Laser](#)
[Mood](#)
[Raha](#)
[Rikas](#)
[Rohe](#)
[Tervis](#)
[Äri](#)

Ajakirjad

[Autogeenius](#)
[Autoleht](#)
[Autoleht Ekstra](#)
[Digi](#)
[Miisu](#)
[Muki](#)

Podcastid

[Algorütm](#)
[Autotund](#)
[Digitund](#)
[Investoritund](#)
[Restart](#)
[Töötund](#)

Sotsiaalmeedia

[Facebook](#)

Kontakt

[Toimetus](#)
[Reklaamiinfo](#)

Geeniusse portaale majutab

